

Poistenie zodpovednosti za škodu pri vykonávaní práce v špecifických platformách¹

Mgr. MATÚŠ RIDZOŇ

Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

DOI: <https://doi.org/10.24132/ZCU.NADEJE.2022.551-561>

Kľúčové slová:

kolaboratívna ekonomika, špecifické platformy, občianske právo, obchodné právo, pracovné právo, zodpovednosť za škodu, poistenie

Úvod

S prihliadnutím na dynamiku súčasnej doby ako i na rozvoj digitálnych technológií a ich aktívne využívanie v rámci všetkých sfér života treba poznamenať, že moderné technológie si nevyhnutne musia nájsť miesto aj v rámci právnych vzťahov.

Práve v súvislosti s vykonávaním práce prostredníctvom moderných technológií, osobitne v digitálnych platformách, vyvstáva mnoho otázok a v súvislosti s tým aj to, akú povahu tento výkon práce má. Možno posudzovať právne vzťahy, ktoré sa realizujú prostredníctvom týchto platforiem ako vzťahy občianskoprávnej, obchodnoprávnej, pracovnoprávnej či inej právnej povahy? Predmetné posúdenie má koniec koncov zásadný vplyv aj na zistenie prípadných subjektov poisťovacieho vzťahu a obsah poisťovacieho vzťahu v oblasti zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone prác v týchto platformách, a to s prihliadnutím na osobitú úpravu zodpovednosti za škodu v Občianskom

¹ Príspevok bol spracovaný v rámci riešenia grantovej úlohy projektu VEGA č. 1/0790/20 Ochrana zamestnanca v kontexte priemyselnej revolúcie 5.0 – východiská, možnosti, riziká.

zákonníku,² Obchodnom zákonníku³ či v Zákonníku práce.⁴

V tomto skromnom príspevku sme si zaumienili priblížiť podstatné právne realie, ktoré pri vykonávaní práce v špecifických platformách (najmä digitálnych) vyvstávajú a nemajú zanedbateľný vplyv, a to s prihliadnutím na odlišnú právnu úpravu zodpovednosti za škodu v jednotlivých právnych odvetviach. Tieto skutočnosti sa zásadným spôsobom odrážajú aj na poisťovacích vzťahoch a z nich vznikajúcich záväzkoch, ktoré majú vo vzťahu ku zodpovednostným vzťahom akcesorickú povahu.

Pojmy, ktoré určia povahu právneho vzťahu

V súvislosti s určením rozhodujúcich skutočností determinujúcich osobitosť poistenia zodpovednosti za škodu v špecifických platformách je potrebné posúdiť povahu právneho vzťahu, prostredníctvom ktorého sa vykonáva práca a až následne vieme s väčšou istotou prejsť k posudzovaniu subjektov, obsahu a iných prvkov nadväzujúceho poisťovacieho vzťahu.

Za účelom poznania zatriedenia toho ktorého vzťahu je potrebné poznať aj základné pojmy, ktoré vnášajú do pochybností viac svetla. Bez toho, aby sme však vedeli čo je to špecifická či digitálna platforma, prípadne zdieľaná ekonomika, nebudeme schopný predmetnej problematike porozumieť.

Čo je to teda kolaboratívna ekonomika či kolaboratívne hospodárstvo? S odľahčením ich možno charakterizovať ako pramene neistoty v právnych vzťahoch. Tento záver prezentujeme s prihliadnutím na absenciu ich legislatívneho vymedzenia. Na druhej strane však tento fenomén definuje aspoň Komisia Európskej únie, ktorá uvádza: „*pod pojmom ‚kolaboratívne hospodárstvo‘ sa rozumejú obchodné modely, v rámci ktorých sú obchodné činnosti podporené kolaboratívnymi platformami vytvárajúcimi otvorený trh pre dočasné využívanie tovarov a služieb, ktoré sú často poskytované súkromnými osobami.*“⁵

² Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákoník“).

³ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákoník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákoník“).

⁴ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákoník práce, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákoník práce“).

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov – Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo zo dňa 2. 6. 2016 prijaté v Bruseli [online]. COM/2016/0356. 2016. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0356&from=IT>.

Komisia Európskej únie vymedzuje aj účastníkov kolaboratívnej ekonomiky, medzi ktorých môžeme zaradiť **poskytovateľov služieb**, a teda osoby, ktoré bezprostredne vykonávajú prácu tým, že využívajú svoje schopnosti a poskytujú svoj čas a zdroje na vykonanie konkrétnej úlohy. Poskytovatelia služieb vykonávajú prácu, z ktorej majú bezprostredný úžitok **používateľa služieb**. Netreba však zabudnúť ani na **sprostredkovateľov služieb**, ktorí prostredníctvom online platformy spájajú poskytovateľov s používateľmi a zjednodušujú ich vzájomné transakcie.⁶ Za účasti týchto subjektov tak prostredníctvom použitia špecifickej platformy dochádza ku realizácii fenoménu nesúceho názov kolaboratívna ekonomika.

Okrem toho, že predmetné platformy môžu poskytovať ich účastníkom viacero výhod, majú aj svoje negatíva. Jedným z nich môže byť neistota v tom, či má byť vzťah medzi sprostredkovateľom služby a jej poskytovateľom determinovaný aplikáciou ochrannej funkcie pracovného práva alebo nie. Ak áno, tak bude ochranná funkcia pracovného práva zabezpečovať ochranu poskytovateľovi služby spočívajúcu napríklad v limitácii rozsahu zodpovednosti za škodu pri nedbanlivostnom zavinení jej vzniku. Kľúčovým bude i posúdenie existencie jednotlivých druhov zodpovednosti za škodu, a teda či bude občianskoprávna alebo obchodnoprávna zodpovednosť zaťažovať iba sprostredkovateľa služby ako „zamestnávateľa“, ktorý zodpovedá za škodu priamo používateľovi služby – tretej osobe, a to tak, že je bezprostredne vylúčená občianskoprávna či obchodnoprávna zodpovednosť poskytovateľa služby alebo bude v zmysle Občianskeho zákonníka či Obchodného zákonníka zodpovedať používateľovi služby poskytovateľ služby.

Práve posledne uvádzané skutočnosti majú zásadný význam pre postavenie poskytovateľa služby buď ako subjektu, ktorý sa nebude bezprostredne poisťovať pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú užívateľovi služby alebo naopak najmä s prihliadnutím na absenciu zákonnej limitácie nedbanlivostného spôsobenia škody v občianskoprávných či obchodnoprávných vzťahoch sa pre istotu poistiť pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú používateľovi služby. Postavenie poskytovateľov služby sa však môže zásadne líšiť s prihliadnutím na digitálnu platformu cez ktorú vykonáva svoju prácu.

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov – Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo zo dňa 2. 6. 2016 prijaté v Bruseli [online]. COM/2016/0356. 2016. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0356&from=IT>.

Pri vymedzení postavenia poskytovateľa služieb a v previazaní s tým aj vo vzťahu ku vymedzeniu hraníc občianskoprávnej, obchodnoprávnej a pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu bude rozhodujúcim posúdenie pojmov **závislá práca, zamestnanec a zamestnávateľ**, ktoré sú legálne definované v Zákonníku práce.

Práve tieto základné pojmy Zákonníka práce budú mať moc odlišiť pracovnoprávne vzťahy od iných súkromnoprávných vzťahov, ktoré sa im nápadne podobajú tým, že spočívajú vo vykonávaní práce, a to na základe osobitných zmluvných typov zakotvených v Občianskom zákonníku či Obchodnom zákonníku.

Prof. Barancová vo vzťahu ku problematickej kategorizácii relevantných právnych vzťahov uvádza, že podstatnou okolnosťou pri právnej identifikácii vzťahu medzi poskytovateľom služby a príslušnou platformou je to, **kto z týchto subjektov, poskytovateľ alebo platforma rozhoduje o spôsobe výkonu poskytovanej služby, o cene služby či o čase, kedy sa bude vykonávať táto služba**. Okrem toho uvádza, že podstatným indikátorom je i vymedzenie toho, **kto z týchto subjektov znáša náklady** na realizáciu služby.⁷

Čo na to hovoria inštitúcie Európskej Únie?

Vo vzťahu k predkladanej problematike má osobitný význam najmä rozhodovacia prax SD EÚ,⁸ ktorý hoci neposudzuje legislatívne pojmy slovenského právneho poriadku, no predkladá svoj pohľad na pojmy práva Európskej únie, ktoré majú významný vplyv na posudzovanie povahy právnych vzťahov. Vo vzťahu k predkladanej téme bude rozhodujúcim zdefinovanie pojmu pracovník, ktorého postavenie a okruh situácií, kedy možno osobu považovať za pracovníka vymedzuje vo svojej rozhodovacej praxi.

Základ vo veci súdneho definovania pojmu pracovník ponúklo rozhodnutie vo veci C-66/85 z 3. 7. 1986, v ktorom Európsky súdny dvor považoval za pracovníka toho, kto v podriadenosti k inému osobne preňho vykonáva závislú prácu za odmenu.⁹

⁷ BARANCOVÁ, H. Vplyv digitalizácie pracovných procesov na základné pojmy pracovného práva. In *Priemysel 4.0 a pracovné podmienky*. Praha: Leges, 2018. s. 12.

⁸ Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“).

⁹ Rozsudok Európskeho súdneho dvora z 3. 7. 1986, C-66/85 (Lawrie Blum).

Ak si rozeberieme vyššie uvádzanú definíciu pracovníka „na drobné“, dospejeme k záveru, že táto definícia sa skladá s troch podstatných znakov. Prvým je **existencia subordinačného vzťahu**, druhým zase **povaha práce**, ktorá je vykonávaná osobne a tretím je **prítomnosť odmeny** za vykonanú prácu.

Podobne aj Komisia Európskej únie dospela k záveru, že pre identifikáciu pracovného pomeru v súvislosti s vykonávaním prác v rámci špecifických platforiem odporúča uskutočniť trojkrovový test spočívajúci v teste podriadenosti a nadriadenosti, teste povahy vykonávanej práce a teste odmeňovania.¹⁰

Existencia subordinačného vzťahu

Ak preskúmavame povahu vzájomného vzťahu sprostredkovateľa služby a jej poskytovateľa, každý takýto vzťah musíme posudzovať individuálne. Subordinačnej povahy vzájomného vzťahu týchto subjektov môže nasvedčovať oprávnenie sprostredkovateľa rozhodovať o základných otázkach výkonu práce poskytovateľa služby, a teda ak sprostredkovateľ služby aspoň do významnej miery rozhoduje o tom, ako sa bude organizovať pracovný čas, určuje spôsob vykonávania práce či spôsob odmeňovania, pracovné a mzdové podmienky,¹¹ je viac než pravdepodobné, že tento vzťah bude mať bez ohľadu na svoje formálne označenie pracovnoprávnu povahu. Ak by počas vykonávania práce prostredníctvom špecifickej digitálnej platformy poskytovateľ služby spôsobil škodu, za túto by v zmysle ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka zodpovedal sprostredkovateľ služby a poskytovateľ služby by zodpovedal len v zmysle pracovnoprávnych predpisov podľa ôsmej časti Zákonníka práce svojmu zamestnávateľovi – sprostredkovateľovi služby.

Tieto skutočnosti majú zásadný vplyv aj na určenie toho, pre koho by malo význam, aby bol poistený pre prípad zodpovednosti za škodu a pre prípad akej zodpovednosti. Sprostredkovateľ služby by sa tak mohol zmysluplne poistiť pre vznik občianskoprávnej zodpovednosti za škodu. Poskytovateľ služby by sa mohol poistiť pre prípad vzniku pracovnoprávnej zodpovednosti. Nie je vylúčené, že za tejto situácie by sa chcel sprostredkovateľ poistiť aj pre prípad

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov – Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo zo dňa 2. 6. 2016 prijaté v Bruseli [online]. COM/2016/0356. 2016. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0356&from=IT>.

¹¹ BARANCOVÁ, H. *Nové technológie v pracovnoprávnych vzťahoch*. Praha: Leges, 2017. s. 24.

zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi, ktorý v príčinnej súvislosti s vykonávaním práce utrpel vecnú škodu alebo ujmu na zdraví.

Na druhej strane treba poznamenať, že nie každá digitálna platforma, ktorá sprostredkúva služby, bude zároveň i zamestnávateľom, a to spravidla z dôvodu, že medzi sprostredkovateľom a poskytovateľom služby nebude splnená podmienka subordináčnej povahy vzťahu. Za účelom rozlíšenia situácií, kedy bude postavenie sprostredkovateľa zodpovedať postaveniu zamestnávateľa a kedy zase nie možno jednotlivé špecifické digitálne platformy rozkategorizovať podľa povahy poskytovanej služby.

Podľa povahy poskytovanej služby kategorizujeme digitálne platformy na tie, ktoré sa zameriavajú na:

1. zdieľanie majetku,
2. zdieľanie služieb založených na zdieľaní majetku,
3. zdieľanie služieb spočívajúcich v remeselných schopnostiach poskytovateľa.¹²

Prvá skupina platforiem je zrejme najfrekventovanejšie považovaná za takú, ktorá medzi sprostredkovateľom služieb a ich poskytovateľom zakladá výlučne občianskoprávny či obchodnoprávny vzťah, pretože s prihliadnutím na typických predstaviteľov digitálnych platforiem tohto zamerania (Booking.com, Airbnb, Autostop, ...) je zrejme, že nepôjde o zastretý pracovnoprávny vzťah. Svoj názor odôvodňujeme povahou realizácie poskytnutých služieb, kedy sprostredkovateľ zasahuje do poskytovania služieb v minimálnom rozsahu a poskytovateľom služieb ponecháva široký rozsah voľby frekventovanosti poskytovania služieb, výšky odplaty za poskytovanú službu a stanovuje iba rámcové kritériá pre poskytovanie služieb. Často krát sprostredkovateľ služieb nepožaduje ani žiadnu odmenu, pretože niektoré z platforiem sú založené za účelom dosahovania verejnoprospešných cieľov.

Za tejto situácie tak možno poznamenať, že záväzkové vzťahy v rámci digitálnych platforiem, prostredníctvom ktorých sa zdieľa majetok, spravidla nemôžu tvoriť podklad pre vznik pracovnoprávnej zodpovednosti poskytovateľa služieb,

¹² TIPPETT, E. CH. Employee Classification in the Sharing Economy. In INFRANCA, J. – DAVIDSON, N. – FINCK, M. *Cambridge Handbook of Law and Regulation of the Sharing Economy* [online]. Cambridge University Press, 2017. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/318991119_Employee_Classification_in_the_Sharing_Economy.

a tento tak bude za škodu spôsobenú pri poskytovaní služby zodpovedať sám podľa noriem občianskeho či obchodného práva. Vychádzajúc z uvedeného, tak v daných prípadoch *a contrario* nebude zodpovednosť sprostredkovateľa služby daná, a preto by sa poistenie zodpovednosti za škodu sprostredkovateľa služby míňalo účelu.

Inak to však bude pri dvoch ďalších kategóriách služieb. Pri týchto už nebude jednoznačne isté či za škodu bude zodpovedať poskytovateľ služby podľa Zákonníka práce a sprostredkovateľ služby podľa Občianskeho či Obchodného zákonníka ako jeho zamestnávateľ alebo výlučne poskytovateľ služby podľa občianskoprávných či obchodnoprávných predpisov. Dané tvrdenie je odôvodnené tým, že pri zdieľaní služieb založených na zdieľaní majetku ako i pri zdieľaní služieb spočívajúcich v remeselných schopnostiach poskytovateľa bude oveľa frekventovanejším direktívnejšie stanovenie poskytovania služieb, pri ktorých bude badateľný subordinačný vzťah medzi sprostredkovateľom služieb a jeho poskytovateľom. Predmetná skutočnosť za splnenia ďalších podmienok môže predznamenávať existenciu pracovnoprávneho vzťahu medzi sprostredkovateľom a poskytovateľom služieb.

Povaha a obsah práce

V zmysle judikatúry SD EÚ ako i prístupu Komisie EÚ bude rozhodujúcou i povaha a obsah vykonávanej činnosti, ktorá za účelom toho, aby sme vedeli vzťah medzi sprostredkovateľom služby a poskytovateľom služby označiť ako pracovnoprávny, nesmie mať iba malý, resp. nepatrný rozsah. Pre vymedzenie rozsahu, ktorý má v zmysle judikatúry SD EÚ skúmať vnútroštátny súd bude patriť skúmanie frekvencie vykonávanej činnosti, limitu obratu apod.¹³

Pre posúdenie tohto parametra nebude v zmysle judikatúry SD EÚ rozhodujúce to, aký má význam hospodárska činnosť zamestnávateľa, ale rozhodujúcim bude výlučne charakter, povaha a obsah práce zo strany fyzickej osoby, ktorá ju vykonáva. Predmetná skutočnosť však nevylučuje existenciu pracovnoprávneho vzťahu za situácie, že osoba vykonáva prácu s nízkou produktivitou práce, no je zrejmé, že túto prácu vykonáva v pracovnom pomere. Výkon takejto práce treba zásadne odlíšiť od činností, ktoré majú len okrajový či vedľajší charakter, a teda nemajú pracovnoprávnu povahu.¹⁴

¹³ BARANCOVÁ, H. *Nové technológie v pracovnoprávných vzťahoch*. Praha: Leges, 2017, s. 25.

¹⁴ Rozsudok Európskeho súdneho dvora z 31. 5. 1989, C-344/87 (Betray).

Európský súdny dvor vo veci C-139/85 poznamenáva, že za nepatrnú či vedľajšiu činnosť, ktorá nenapĺňa rámec pracovnoprávneho vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom, nemožno považovať pracovné pomery na dobu určitú.¹⁵ Za takúto nemožno považovať ani prerušovanú prácu, pri ktorej je daná taká úroveň flexibility práce, že zamestnanec pri nepriaznivej hospodárskej situácii zamestnávateľa určitú časť roku prácu navykonáva a nedostáva tak ani príslušnú mzdu, ak takúto situáciu vyslovene predpokladala pracovná či iná zmluva majúca povahu pracovnoprávneho kontraktu.¹⁶ Relevanciu pre vznik pracovného pomeru v zmysle judikatúry SD EÚ budú mať aj krátkodobé pracovné pomery,¹⁷ ktoré predstavujú riadnu realizáciu pracovnoprávnych vzťahov spočívajúcich v opakovaných a nie príležitostných činnostiach nepatrnej povahy. Predmetné skutočnosti majú opäť zásadný vplyv na vymedzenie subjektov, obsahu a iných prvkov poisťovacieho vzťahu.

Odmena za vykonanú prácu

Posledným krokom uvádzaného testu je odmeňovanie zamestnanca. Odmeňovanie je v zmysle judikatúry SD EÚ vnímané ako potrebný znak, ktorý determinuje postavenie osoby v rámci kategorizácie záväzkových vzťahov. Absencia odmeňovania môže výrazne ovplyvňovať vymedzenie povahy záväzkového vzťahu, no je nevyhnutné poznamenať, že tento parameter bude naplnený bez ohľadu na to aká je výška poskytovanej odmeny a aj za situácie, ak je odmena poskytovaná v inom ako peňažnom plnení (naturálna mzda).¹⁸

Treba poznamenať, že podmienku odmeňovania spĺňajú aj tí zamestnanci, ktorých odmena je taká nízka, že zamestnanec popri nej poberá sociálne dávky, či jeho odmena nedosahuje ani výšku minimálnej mzdy, a to z dôvodu, že osoba vykonáva prácu na kratší ustanovený týždenný pracovný čas.¹⁹

Za situácie, ak bude naplnený trojkrovový test, bude zrejmé, že osoba vykonávajúca prácu ako poskytovateľ služby v rámci digitálnej platformy bude vystupovať v postavení zamestnanca, a teda za škodu bude zodpovedať výlučne

¹⁵ Rozsudok Európskeho súdneho dvora z 3. 6. 1986. C-139/85 (Kempf v. Staatssecretaris van Justitie).

¹⁶ Rozsudok Európskeho súdneho dvora 26. 2. 1992, C-357/89 (Raulin).

¹⁷ Rozsudok SD EÚ z 6. 1. 2003, C-413/01 (Ninni-Orasche).

¹⁸ BARANCOVÁ, H. *Nové technológie v pracovnoprávnych vzťahoch*. Praha: Leges, 2017, s. 26.

¹⁹ Rozsudok Európskeho súdneho dvora z 3. 6. 1986. C-139/85 (Kempf v. Staatssecretaris van Justitie).

podľa pracovnoprávných predpisov a občianskoprávna či obchodnoprávna zodpovednosť bude ťažiť sprostredkovateľa služieb digitálnej platformy, ktorý bude vystupovať v postavení zamestnávateľa. Naopak, ak nebude splnený čo i len jeden z krokov uvádzaného testu, bude nevyhnutné prihliadať na poskytovateľa služby, ako na škodcu, ktorí zároveň zodpovedá za škodu v zmysle ustanovení Občianskeho či Obchodného zákonníka priamo používateľovi služby. Ak tak poznáme povahu týchto vzťahov vieme určiť aj to, kto sa má poisťovať a pre prípad vzniku akej škody.

Záver

V nadväznosti na už uvedené myšlienky možno poznamenať, že pre vhodné nastavenie jednoznačných záverov stanovujúcich hranice občianskoprávnej, obchodnoprávnej a pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu pri vykonávaní práce v rámci špecifických platforiem by bolo vhodné, aby slovenská legislatíva prostredníctvom novelizácie Zákonníka práce reflektovala na značné posuny v oblasti rozvoja a vzniku nových foriem vykonávania práce aj prostredníctvom špecifických digitálnych platforiem a zakotvila takú právnu úpravu, ktorá bude osobitne zakotvovať vhodnú právnu úpravu práce prostredníctvom digitálnych platforiem.

Postoje uvádzané v predchádzajúcom odseku odôvodňujeme skutočnosťou, že pre jednoznačné vymedzenie povahy vzťahov medzi sprostredkovateľom služby a poskytovateľom služby je jedným z mála zdrojov poznania rozhodujúcich skutočností decízna prax najvyšších súdnych autorít, ktorá vo vzťahu ku predkladanej problematike na úrovni všeobecných súdov Slovenskej republiky absentuje, a vo vzťahu ku rozhodovacej praxi SD EÚ síce zastúpená je, no nie v postačujúcom rozsahu.

Tento stav nevyhnutne zasahuje aj účastníkov poisťovacieho vzťahu, a to v tom zmysle, že ak je poisťovací vzťah „šitý na mieru“ tak, aby pokrýval výlučne občianskoprávnu či obchodnoprávnu zodpovednosť, pre ktorých vznik je potrebné spravidla naplnenie menšieho pemeza predpokladov v porovnaní s jednotlivými druhmi pracovnoprávných zodpovedností, nemusí pokrývať zodpovednosť pracovnoprávnu a môže tak strácať pre poisteného akékoľvek opodstatnenie.

S prihliadnutím na absenciu právnej úpravy výkonu práce prostredníctvom špecifických platforiem tak adresátovi práva zostáva výlučne skúmanie

naplnenia základných definícií Zákonníka práce ako závislá práca, zamestnanec, zamestnávateľ či pracovný pomeru. Tieto pojmy však nezodpovedajú potrebám súčasného vývoja trhu práce a ponechávajú relevantných účastníkov zodpovednostných a poisťovacích vzťahov v neistote. O tom, ako sa posúdi povaha zodpovednostného vzťahu a jeho krytie poisťným plnením, môže byť s prihliadnutím na rozsah spôsobenej škody pri výkone prác v rámci špecifickej platformy aj existenčnou otázkou.

Je zrejmé, že pracovnoprávna definícia pojmu zamestnanec v zmysle vnútroštátneho práva a pracovník v zmysle práva Európskej únie nie sú totožné. Predmetná skutočnosť môže pri vymedzovaní ochrany poskytovateľov služieb spôsobovať rôzne problémy. Podobne to bude aj s relatívne rigidnou úpravou definičných znakov závislej práce, ktorá umožňuje realizáciu činnosti tvoriacich šedú zónu pracovného trhu, ktoré by si zaslúžili pracovnoprávnu ochranu.

V tejto veci by sme teda *de lege ferenda* navrhovali minimálne úpravu definície pojmov závislá práca a zamestnanec v súlade s vymedzením trojkrokového testu a pojmu pracovník na účely práva Európskej únie. Lepšou možnosťou by však bolo zakomponovanie osobitnej novelizácie Zákonníka práce odzrkadľujúcej existenciu vykonávania práce prostredníctvom digitálnych platforiem. Sme presvedčení, že všetky tieto úpravy by výrazným spôsobom napomohli ku právnej istote aj vo vzťahu ku nadväzujúcim poisťovacím vzťahom zodpovednosti za škodu.

Abstract

Liability insurance for damage during the performance of work in specific platforms

The paper deals with the issue of liability insurance for damage that arose when performing work in specific platforms. The author offers an overview of the presented issue after taking into account the general principles of the phenomenon called the collaborative economy. However, he does not assess the collaborative economy as an isolated phenomenon, but analyzes it in relation to the polemics it creates in legal relations, with a special emphasis on the nature of the liability relationships that arise in connection with it. The correct assessment of the nature of liability relationships arising in connection with the performance of work in specific platforms has a fundamental impact on whether the resulting relationships will be assessed in accordance with the

intentions of the Civil Code or the Labour Code, and also on which subjects will be responsible for the damage, to whom they will be responsible and to what extent responsible for the damage caused. The facts in question have a fundamental impact on which subjects are to be insured and for which damage. The paper results into the ideas linked to an improvement of the legal regulation.